مروری بر مفاهیم حقوقی و تشریفات ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

مسعود سلم‌آبادی[1]
مهدی کاوسی[2]

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۶/۱۶
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۹/۳

چکیده:

مرحلـه انتخاب پیمانکار که حاوی مهمترین تصمیمات اتخاذ شـده از سـوی کارفرمایان در خصـوص گزینش پیمانکار شایسـته به جهت انجام پروژه‌ها می‌باشـد، نیازمند توجه و دقت بسـیاری از سـوی کارفرمایان به خصوص دسـتگاه‌های اجرایی دولتی می‌باشـد. با توجه به اهمیـت و جایـگاه صیانت از بیت‌المال و منابع عمومی، دسـتگاه‌های اجرایی باید همواره به دنبال انتخاب پیمانکاران، تامین‌کنندگان و مشاورانی باشند که عملکرد بهتری نسبت به سایر شـرکت‌کنندگان داشته باشـنددر ادامه ابتدا مقررات عام و مشترک مربوط به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و سـپس مقـررات خاص ارزیابی کیفی هر یک از آن دو دسـته را تحت عنوان «ارزیابی کیفی پیمانکاران» و «ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان کالا» مورد نقد و بررسـی قرار می‌دهیم.

واژگان کلیدی: ارزیابی کیفی پیمانکاران، ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان کالا

۱. کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی (واحد اراک)، ایمیل: msoud.salmabadi@gmail
۲. کارشناس ارشد دانشگاه پیام نور (واحد اراک)، ایمیل: ammarjavan1367@gmail

مقدمه

مواد (۹) ، (۱۲) و (۱۹) قانون برگزاری مناقصات به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران اشـــاره نموده اســـت. به موجب بند (د) ماده (۹) قانون برگزاری مناقصـــات ارزیابی کیفی مناقصه‌گران منوط به تعییـــن نوع مناقصه‌ی موضوع بند (ب) همان ماده می‌باشـــد. بنابر این در تمام مناقصات، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران موضوعیت ندارد.

پروژه‌های عمرانی نقش به ســـزایی در پیشرفت کشورها داشته و سهم نسبتا زیادی از اقتصاد کشـــورها را به خود اختصاص میدهد. در چنین شـــرایطی نیاز اســـت تا تصمیمات اتخاذ شده در مرحله واگذاری این پروژه‌ها به پیمانکاران دقت عمل بیشتری بعمل آید. چرا که شکست پروژه‌ها در مرحلـــه اجرا می‌توانـــد صدمات اقتصادی و اجتماعـــی جبران ناپذیری به بـــار آورد. در چنین شـــرایطی لازم اســـت تا انجام پروژه‌های عمرانی به پیمانکارانی که تـــوان انجام تعهدات را به نحو شایســـته دارند، واگذار گردد.(قدوســـی، ۱۳۹۴) دستگاه دولتی که متولی برگزاری مناقصه است و قصـــد انجام را دارد باید از کیفیت مطلوب خدمات و مرغوبیت کالاها اطمینان حاصل نماید. برای رسیدن به این هدف ناگزیر باید طرف معامله را از چندین جهت مورد ارزیابی قرار دهد.

ارزیابی و انتخاب پیمانکار در مدیریت پروژه یکی از سرنوشت سازترین تصمیم‌ها در موفقیت یا شکســـت پروژه می‌باشـــد .قوانین و مقررات دولتی نیز این موضوع را به طور خاص پوشش داده اند.موضوع انتخاب پیمانکار تحت عنوان قانون برگزاری مناقصات تشـــریح گردیده است. (رشیدی، ۱۳۹۷)

۱- ارزیابی کیفی

مطابق بند (هـ) ماده (۲) قانون برگزاری مناقصات ارزیابی کیفی مناقصه‌گران «عبارت است از ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه‌گران که از سوی مناقصه گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی و بازرگانی انجام می‌شـــود.» در این بند واژه‌ی ارزیابی به کیفی و ســـپس آن دو کلمه به واژه مناقصه‌گران اضافه شده است.در اینجا لازم است معنی کلمه «ارزیابی» و «کیفی» نیز روشن شود.

کلمه «ارزش» یک نوع درجه بندی، طبقه بندی و امتیازبندی پدیده‌ها) مثلا کالاها (اســـت از خـــوب یا بد، یـــا از مثبت تا منفی. کلمه «کیف» مخفف واژه «کیفیت» اســـت. کیفیت، صفت، حالـــت و چگونگـــی چیزی را گویند. اگر با تعریف در بند(هـ) مـــاده (۲) قانون برگزاری مناقصات، ترکیب و جمع بندی شـــود این گزاره را به دست می‌دهد که «اندازه‌گیری استعداد انجام تعهدات مناقصه‌گران» را ارزیابی کیفی مناقصه‌گران می‌گویند.

دســـتگاههای اجرایی که متولی انجام مناقصات می‌باشـــند بایـــد از کیفیت مطلوب خدمات و مرغوبیت کالاها اطمینان حاصل نمایند. برای رسیدن به این مقصود ناگزیر باید طرف معامله خود را از چندیـــن جهت ارزیابی نمایند . در بند (الف) ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات مواردی که باید در ارزیابی کیفی لحاظ گردد شـــامل تضمین کیفیت خدمات و محصولات، داشـــتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر، حســـن سابقه، داشتن پروانه کار یا گواهینامه صلاحیت در صورت لزوم

و توان مالی متقاضی برای انجام کار در صورت لزوم قید گردیده است.

۲- ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

ارزیابی و انتخاب پیمانکار در انجام پروژه‌های عمرانی از مهمترین تصمیم‌ها در موفقیت یا شکست پروژه می‌باشد. قوانین و مقررات دولتی نیز این موضوع را به طور خاص پوشش داده اند. در این راستا انتخاب پیمانکاران توانمند از نظر مدیریتی،فنی و مالی از چالش‌های هر صنعتی می‌باشد. لذا با توجه به اهمیت انجام پروژه در زمان و هزینه بهینه برای صاحب کار، شناسایی پیمانکار مناسب برای انجام پروژه بسیار حائز اهمیت می‌باشد. بنابراین در مواد (۹) و (۱۲) قانون برگزاری مناقصات ارزیابی کیفی مناقصات پیش‌بینی و لحاظ گردیده است.

پس، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران در واقع مربوط است به شخصیت طرف معامله‌ی دستگاه مناقصه گزار و هدف این است که:

- کارایی مناقصات افزایش یابد. بدین معنی که برای انتخاب بهترین کالاها یا خدمات از طریق مناقصه‌ی دو مرحله‌ای کارایی به دست آید.
- کیفیت خدمات و کالاها به نحو مطلوبی تضمین شود و اداره‌ی برگزارکننده مناقصه در این راه نه‌تنها ضرر نکند بلکه به مرغوب ترین کالاها یا مطلوب ترین خدمات دست یابد.
- از مناقصه‌گران مجرب و توانمند که امتحان خود را پس داده اند استفاده شود. بدیهی است برای انجام هر کاری تجربه‌ی مفید بسیار تعیین کننده است. اشخاص بی‌تجربه یا کم تجربه، جز این که کار مورد نظر را در نظر را در اثر بی‌تجربگی خود نامطلوب نمایند، بلکه به احتمال قوی کار آنان زیانبار نیز باشد.
- در اثر ارزیابی کیفی مناقصه‌گران محیطی رقابتی به وجود می‌آید که اشخاص کارهای خود را با کیفیت بهتر و مورد قبول انجام می‌دهند یا کالاهای خود را به صورت مرغوب عرضه می‌نمایند. بدین طریق با کسب وجهه و اعتبار و سابقه‌ی خوب می‌توانند در سایر مناقصات گوی سبقت را از دیگران بربایند. نتیجه این رقابت کیفی باعث توسعه‌ی فعالیتهای اقتصادی خواهد بود و کشور در مسیر شکوفایی اقتصادی قرار می‌گیرد. (اسماعیلی، ۱۳۹۲)

هماهنگونه که ملاحظه می‌شود معیارهای ارزیابی مذکور از حیث تشخیص پیمانکاران ذیصلاح و توانمند به لحاظ حفظ حقوق بیت المال لازم و ضروری می‌باشد بدیهی است که پیشنهادات ارایه شده توسط پیمانکاران در ارتباط مستقیم با توانایی آنها برای انجام موضوع پیمان است به گونه‌ای که عدم رعایت این نکته موجب افزایش هزینه‌های عمومی دولت و بروز مشکلات عدیده‌ای نظیر ، تضییع حقوق بیت الما ، ایجاد معضل برای دستگاه‌های اجرایی، گرفتاری پیمانکاران فاقد صلاحیت ، معطل ماندن طرحها و پروژه‌های عمرانی افزایش ورودی پرونده‌های قضایی، بی‌اعتمادی و سردرگمی مردم در مواجهه با پرونده‌های دولتی خواهد شد.

گستردگی ابعاد و ماهیت فعالیت‌های مربوط به تهیه و تدوین و اجرای برنامه‌های عمرانی و

آثار ناشـــی از چگونگی انجام آنها و نیز مصرف حجم قابل توجهی از منابع مالی و غیرمالی کشـــور بـــرای آن ایجـــاب می‌کند که فعالیت‌های مذکور در قالب یک چارچوب کلی و نظام فنی و اجرایی کامل و جامع اجرا شود و هدف آن افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری با رویکرد نتیجه گرا و دســـتیابی به سیستم کنترل کیفی باشـــد که متناسب با شرایط اقتصادی، اجتماعی و اقلیمی کشـــور اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری را نظم می‌بخشد. مطابق بند (ب) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی بند (ج) ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات تمام دســـتگاههای مناقصه گزار باید ارزیابی کیفی مناقصه‌گران را باید در موارد زیر رعایت نماید:

الف) انواع کارهای پیمانکاری

ب) تأمین کالا

۲-۱ فرآیند ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

مطابق ماده (۳) آیین‌نامه ارزیابی کیفی فرایند ارزیابی کیفی مناقصه‌گران شـــامل مراحل زیر می‌باشد:

۱- **تمهیدات ارزیابی:** اقدام‌هایی که قبل از انتشـــار آگهی ارزیابی بایدانجام شـــود نظیر تامین مالی، مقدمات لازم برای اجرای تعهدات، تهیه گزارش شناخت، مستندسازی پیش فراخوان،تهیه آگهی ارزیابی، تهیه استعلام ارزیابی، تشکیل کمیته فنی بازرگانی و برنامه زمانی ارزیابی از موارد تمهیدات ارزیابی کیفی محسوب می‌شود.

۲- **انتشار آگهی ارزیابی:** آگهی ارزیابی کیفی که در صورت لزوم انجام می‌شود.

۳- **توزیع اســـتعلام ارزیابی و دریافت پاســـخ متقاضیان:** اســـتعلام‌های ارزیابی باید توســـط مناقصه‌گـــران تکمیـــل و در موعد مقـــرر به مناقصه گزار تحویل شـــوند و رعایت مواردی شـــامل تکمیل استعلام‌ها توسط اشخاص مجاز، ارائه گواهینامه‌های صلاحیت و رتبه‌بندی و تحویل کامل اطلاعات درخواستی در اسناد مناقصه انجام گردد.

۴- **ارزیابی و امتیازدهی:** ارزیابی و امتیاز دهی بر اساس استعلام‌های تحویل شده و بر اساس روش وزنی و معیارهای مورد نظر انجام گردد.

۵- **تهیه و اعلام فهرست/ لیست کوتاه**

۳- ارزیابی کیفی پیمانکاران

معیار	نحوه سنجش
ارزیابی تجربه پیمانکاران	براساس تعداد و نوع کارهای مشابه انجام شده در رشته و زمینه کار در پنج سال گذشته
ارزیابی حسن سابقه در کارهای قبلی	- برای تعیین امتیاز حُسن سابقه در کارهای قبلی، اخذ اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته شامل نشانی و مقام مطلع در دستگاه‌های کارفرمایی، موضوع و مبلغ قراردادها و نام و نشانی دستگاه نظارت در آن قراردادها از طریق استعلام ضروری است. - امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی نسبت به مواردی نظیر کیفیت کار، کفایت کادر فنی و زمان‌بندی پروژه تعیین می‌شود. سازمان موظف است در چهارچوب این بند نسبت به تهیه دستورالعمل برای ارزیابی کارهای پیمانکاران به‌وسیله کارفرمایان قبلی اقدام کند. - میانگین امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی در پنج سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.
ارزیابی توان مالی پیمانکاران	- ارزیابی توان مالی پیمانکاران بر اساس اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته تعیین می‌شود. - حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احراز می‌شود که مبلغ برآوردی مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد: ۱- پنجاه برابر مالیات متوسط سالانه یا هفتاد برابر بیمه تأمین اجتماعی قطعی یا علی‌الحساب پرداخت شده. ۲- سه برابر درآمد ناخالص سالانه، مستند به صورت‌وضعیت‌های قطعی یا موقت. ۳- پنج برابر دارایی‌های ثابت، مستند به اظهارنامه مالیاتی یا گواهی بیمه دارایی‌ها یا دفاتر قانونی. ۴- تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.
ارزیابی توان تجهیزاتی	- نحوه تعیین امتیاز توان تجهیزاتی پیمانکاران با توجه به ماهیت کار و ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در استعلام ارزیابی تعیین می‌شود. در صورتی که امکان تأمین حداقل ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز پروژه احراز شود، حداکثر امتیاز توان تجهیزاتی به پیمانکار تعلق می‌گیرد. - در صورت نیاز پروژه به ماشین‌آلات خاص، کارفرما می‌تواند از پیمانکار نحوه تأمین ماشین‌آلات یاد شده را درخواست کند. در این قبیل موارد، پیمانکار می‌تواند به‌جای اسناد مالکیت، موافقت‌نامه اجاره ماشین‌آلات را همراه با اسناد معتبر برای کارفرما ارائه کند.

معیار	نحوه سنجش
ارزیابی توان فنی و برنامه‌ریزی	- ارزیابی توان فنی و برنامه‌ریزی پیمانکاران بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می‌شود: ۱- کفایت کارکنان کلیدی. ۲- توان برنامه‌ریزی و کنترل پروژه. ـ اگر در گزارش شناخت سازمان خاصی برای اجرای پروژه پیشنهاد شده باشد، در صورت معرفی کارکنان کلیدی صلاحیت‌دار، امتیاز جزء (۱) بند «الف» این ماده به متقاضی مربوط تعلق می‌گیرد. این امتیاز بر اساس نسبت تکمیل سازمان کارکنان کلیدی محاسبه می‌شود. ـ حداکثر امتیار مربوط به برنامه‌ریزی و کنترل پروژه در صورتی احراز می‌شود که در سوابق پنج‌ساله گذشته پیمانکار، حداقل دو پروژه بدون تأخیر غیرمجاز (تا تحویل موقت) وجود داشته باشد.
داشتن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری	- در مناقصات پیمانکاری داخلی، مناقصه‌گران باید گواهینامه صلاحیت معتبر داشته باشند. ـ مناقصه‌گزار در مناقصات پیمانکاری بین‌المللی، برای مناقصه‌گران داخلی گواهینامه صلاحیت معتبر و برای مناقصه‌گران خارجی همکار پیمانکار داخلی، باید حسب مورد، گواهی‌های صادر شده توسط اتاق بازرگانی کشور متبوع، مستندهای ثبتی، اسناد بیمه و عملکرد مالی، مجوزهای قانونی خاص و سوابق کار از کارفرمایان قبلی را درخواست کند.
ظرفیت کاری پیمانکاران	- ظرفیت پیمانکاران بر اساس آیین‌نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران تعیین می‌شود. - مناقصه گزا موظف است ظرفیت کاری پیمانکاران را بر اسا گزارش خود اظهاری و اطلاعات منتشره در پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات ارزیابی نماید.

۴- ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان

ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان براساس فصل چهارم آیین‌نامه اجرایی بند (ج) تبصره (۱۲) قانون برگزاری مناقصات مورخ ۱۳۸۵/۷/۵ شماره ۱۰۱/۷۵۲۲۳ مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۹ هیات وزیران صورت می‌پذیرد.

الف- ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می‌شود:

۱- توان مالی

الف ـ ارزیابی توان مالی تأمین‌کنندگان بر اساس اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته تعیین می‌شود.

ب- حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احراز می‌شود که مبلغ برآوردی مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد:

۱- یکصد برابر مالیات متوسط سالانه، مستند به اسناد مالیاتهای قطعی و علی‌الحساب پرداخت شده.

۲- بیست و پنج درصد فروش آخرین سال تولید، مستند به قراردادها و اسناد فروش یا صورتهای مالی تأیید شده.

۳- ده درصد داراییهای ثابت، مستند به اظهارنامه رسمی یا گواهی بیمه داراییها.

۴- تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.

۲- ارزیابی مشتریان قبلی وحُسن شهرت

الف- برای تعیین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی از کالای مورد نظر، اخذ اطلاعات مربوط به نشانی مشتریان عمده، موضوع و مبلغ قراردادها از طریق استعلام ارزیابی لازم است.

ب- امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی با توجه به مواردی نظیر کیفیت کالا، عملکرد در دوره بهره‌برداری، کیفیت خدمات پشتیبانی و انجام بموقع تعهدات تعیین می‌شود.

پ- میانگین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی در حداکثر پنج سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.

۳- استانداردهای تولید

اگر حداقل استانداردهای الزامی در استعلام ارزیابی قید شده باشد، متقاضیان باید حصول استانداردهای یاد شده را اثبات کنند. این استانداردها می‌تواند شامل استانداردهای کیفیت، استانداردهای تولید، نصب یا بهره‌برداری باشد. چنانچه استانداردهای لازم تأمین نشود، می‌توان مناقصه‌گران فاقد شرایط را بدون در نظر گرفتن سایر معیارها رد کرد. ارائه اسناد و گواهینامه‌های معتبر یا بازدید کارشناسی می‌تواند ملاک عمل قرار گیرد. حتی‌المقدور در صورت وجود استفاده از استانداردهای بومی و ایرانی اولویت دارد.

۴- داشتن تجربه و دانش در زمینه موردنظر و حسن سابقه

ب- اگر مبلغ برآوردی تأمین کالا بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط باشد، علاوه بر معیارهای بند « الف» این ماده، باید معیارهای زیر نیز منظور شود:

۱- نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات (گارانتی) .

نظام تضمین کیفیت بر اساس گواهینامه‌های تضمین کیفیت نظیر سری ISO ۹۰۰۰ یا سایر گواهینامه‌های معتبر کیفیت تعیین می‌شود. در موارد خاصی که گواهینامه‌های تضمین کیفیت موجود نباشد، باید با توافق کارفرما و مناقصه‌گر روشهایی نظیر بیمه‌نامه یا بازرسی فنی حین ساخت پیش‌بینی شود.

۲- ظرفیت تولید.

ظرفیت تولید بر اساس بازدید، ارائه پروانه‌ها یا مجوزهای تولید تعیین می‌شود. هرگاه اثبات شود که مناقصه‌گری به دلیل تکمیل ظرفیت تولید، قادر به تأمین کالای مورد مناقصه نیست، بدون در نظر گرفتن سایر معیارهای مندرج در ماده (۲۴) این آیین‌نامه از فهرست کوتاه حذف می‌شود.

۵- ارزیابی کیفی مشاوران

بر اساس مفاد بند (ه) ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات ، خرید خدمات مشاوره اعم از مهندسی مشاور و مشاوره فنی و بازرگانی مشتمل بر مطالعه، طراحی و یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت و یا هر نوع خدمات مشاوره‌ای و کارشناسی از موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه می‌باشد.

ارزیابی کیفی مشاوران بر اساس قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه شماره ۱۹۳۵۴۲ / ت ۴۲۹۸۶ ک مورخ ۸۸/۱۰/۰۱ معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور آن صورت می‌پذیرد.

۵-۱- ارزیابی کیفی مشاوران باید به ترتیب زیر انجام شود:

الف- ارزیابی کیفی مشاوران پس از تهیه فهرست بلند، برای تمام روش‌ها بجز روش تک گزینه‌ای و روش مسابقه، توسط کارفرما و طی مراحل زیر انجام می‌شود:

۱- تعیین معیارهای ارزیابی کیفی و وزن آنها

۲- تعیین حداقل امتیاز قابل قبول

۳- تهیه استعلام ارزیابی کیفی

۴- توزیع استعلام ارزیابی کیفی و دریافت پاسخ آن

۵- انطباق مدارک دریافتی با مدارک درخواستی و امتیازدهی به مشاوران متقاضی ارزیابی؛

۶- تعیین سه تا شش مشاور حایز شرایط که بالاترین امتیاز را کسب کنند (تهیه فهرست کوتاه)

۷- مستندسازی و تهیه گزارش ارزیابی کیفی مشاوران

۸- اطلاع‌رسانی گزارش ارزیابی کیفی مشاوران.

ب- ارزیابی کیفی مشاوران، براساس معیارهایی که توسط کارفرما تعیین می‌شود انجام و سه تا شش مشاور بعنوان فهرست کوتاه انتخاب می‌شوند. این معیارها می‌تواند شامل تجربه (سابقه اجرایی)، ارزیابی کارفرمایان قبلی و ساختار سازمانی باشد که مجموع امتیازها معادل یکصد خواهد بود.

پ- نتایج ارزیابی کیفی مشاوران و فهرست کوتاه در رشته و پایه مربوط به مدت یک سال از تاریخ گزارش ارزیابی کیفی معتبر است.

ت- ارزیابی کیفی مشاوران، باید در مهلت مقرر در استعلام ارزیابی کیفی انجام شود.

ث- در صورتی که تعداد مشاوران صلاحیت‌دار فهرست کوتاه کافی نباشد، کارفرما می‌تواند به تشخیص خود حداقل فهرست کوتاه را با دعوت از مشاورانی که در پایه پایین‌تر تشخیص صلاحیت شده‌اند، تکمیل کند. همچنین درصورت احراز شرایط هر یک از اجزای (۴) یا (۵) بند (ت) ماده (۷) ، به تعداد موجود مشاوران کفایت می‌شود.

ج- درصورت انصراف متقاضیان پس از مرحله ارزیابی کیفی از فهرست کوتاه، با نظر کارفرما و با هر تعداد باقیمانده در فهرست کوتاه، فرآیند انتخاب مشاور ادامه خواهد یافت.

نتیجه‌گیری

بـا توجه به اهمیت و جایگاه صیانت از بیت المال و منابع عمومی، دسـتگاههای اجرایی باید همـواره به دنبال انتخاب شایسـته‌ترین پیمانـکاران، تأمین‌کنندگان و مشـاوران با بهره‌گیری از مجموع جامعی از معیارها و شـاخص‌ها جهت اجـرای پروژه موردنظر در چارچوب هزینه، زمان و کیفیت مطلوب، باشند و انتخاب پیمانکار با استفاده رویکرد سنتی "کمترین قیمت پیشنهادی" به عنوان تنهاترین معیار، منافع بلند مدت دولت را پی نخواهد داشت. همچنین به علت تنوع و تعدد پیمانکارانی که بالقوه دارای شرایط و توانایی‌های لازم جهت انجام پیمان و پروژه هستند،گزینش پیمانـکاران اصلـح کار آسـانی نبـوده و در این مقاله مراحل و تشـریفات قانونـی جهت ارزیابی مناقصه‌گران ارائه گردیده است .

با عنایت مطالب اخیرالذکر، سـخت گیری و ارزیابی دقیق و موثر و اسـتفاده از روشهای نوین جهت بررسی و تحلیل دقیق معیارهای مربوط به شرکت کنندگان می تواند موجبات به بارنشستن پروژه‌های عمرانی، تحقق اهداف دولت و عدم تضعیع بیت المال را فراهم آورد.

فهرست منابع

۱. اسماعیلی هریسی، ابراهیم. ۱۳۹۲. "حقوق صنعت احدات" چاپ دوم، نشر دادگستر.
۲. رشیدی، مبینا، ۱۳۹۷، " بررسی ملاحظات نظام فنی اجرایی درجهت اصلاح چالش‌های آیین‌نامه ارزیابی کیفی مناقصه‌گران" پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
۳. قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه اجرایی آن، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات ایران.
۴. قدوسـی، عباس.۱۳۹۴. "شناسـایی و ارزیابی شـرایط و معیارهای حضـور در مناقصات عمرانـی"، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی طبری
۵. دادنامه شماره ۱۷۷ هیات تخصصی اقتصادی، مالی و اصناف دیوان عدالت اداری. ۱۳۹۳.
۶. عسـگری، نعمت‌اله ، ۱۳۹۱."مقررات و روش‌های اجرایی طرح‌های تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای" چاپ ششم، نشر مرکزآموزش و برنامه‌ریزی دیوان محاسبات کشور.